

Greg Bear - Cesta mrtvých

Není mnoho stopařů na cestě do Pekla.

Toho frajera jsem zpozoroval, už když byl asi čtyři míle ode mne. Stál tam, kde je cesta *přímá* a rovná a přetíná cosi, co by bylo možné označit za pustinu, nebýt všech těch vymřelých městeček, motelů a domků. Jel jsem už bezmála šest hodin a ti za mnou, v dobytčím přívěsu, ztichli, až na poslední tři - asi rezignovali. Uklidnil jsem se a mohl tedy pouvažovat, o co tomu frajerovi jde. Možná je to někdo ze zaměstnanců. To by bylo *teprve* zajímavé. Po pravdě řečeno, od chvíle, kdy utichl nárek *zezadu*, jsem se začal nudit.

Stál na pravé krajnici a stopoval. Mírně jsem ubral, pneumatické brzdy zasyčely a zapískaly pod tlakem nohy, nákladák zpomalil a silný motor vydal hluboké, jakoby z dinosaurích plic vycházející zahučení a zatřásl se, jak snižoval otáčky. Když to vše utichlo, naklonil jsem se přes pravé sedadlo a otevřel dvířka kabiny.

„Kam to bude?“

Rozesmál se, potřásl hlavou a odplivl do prachu.

„Co já vím,“ odvětil. „Možná do Pekla.“

Byl štíhlý a opálený, s dlouhými umaštěnými černými vlasy, v modrých džínách a vestě. Na hlavě měl špinavý slaměný klobouk samou díru. Na vestě mu visel řetízek mizející v kapsičce na hodinky. Na nohou měl staré boty se zdviženými špičkami a podrážkami trochu slabšími než moje gumy. Vypadal přesně jako já v době, kdy jsem zdeptaný a bez práce přijel stopem z Fresno.

„A mám tě tam vzít?“

„Jasně!“

Vylezl do kabiny a přibouchl dvířka. Vyndal z kapsy kapesník, otřel si čelo, vysmrkal se a pohlédl na mě očima červenýma od nevyspaní.

„Co vezeš?“ zeptal se.

„Duše. Plnej zasranej náklad duší.“

„Jaké?“

Byl mladý, nebylo mu určitě víc než pětadvacet let. Moc chtěl, aby ta otázka zněla lhostejně, ale v tónu, kterým ji pokládal, jsem zaslechl neklid.

Rozjeli jsme se, zkoušel jsem nějak rozehnat vůz a uvažoval jsem nad tím, zda je to s motorem opravdu tak zlé, jak to vypadá. Když jsme nabrali rychlost - osmdesát, pětáosmdesát mil, na této silnici nejsou poldové - zeptal se znovu:

„Vozíš je dlouho?“

„Dva roky.“

„Platí dobře?“

„Vždycky nějak vyjdu.“

„A co dodatky?“

„Jsem ve svazu jako ostatní.“

„Slyšel jsem o tom,“ řekl, „v té díře dvě míle odsud“

„Tam jsou lidi?“ podivil jsem se. Nemyslel jsem, že u té cesty někdo žije.

„Jo. Opravdový venkov. Říká se, že když odcházejí šéfové, tak je vozí v limuzínách.“

„Vždyť je to jedno, jak se tam dostaneš, ne? Cesta krátká, pobyt dlouhý.“

„Celý vtip je v tom, za co se tam dostaneš, co?“ pokusil se zasmát.

Odpověděl jsem ušklíbnutím.

„A co ty tu děláš?“ zeptal jsem se o pár minut později. „Nejsi mrtvej, že?“

Nikdy jsem neslyšel o mrtvých propuštěných na svobodu nebo dokonce vypadajících tak živě jako on, ale zároveň jsem si nedokázal představit, že se na této cestě může vyskytnout taky někdo jiný kromě umrlců a řidičů.

„Ne,“ odpověděl. Na chvíli zmlkl, potom pomalu dodal, jako by se trochu styděl:

„Jsem tu, abych našel svoji holku.“

„Jo?“ Příliš mě to nepřekvapilo, ale bylo to zase něco nového. „Není návratu, rozumíš?“

„Jmenuje se Sherill. Píše se to jako sherif, ale se dvěma 'l' na konci.“

„Nemáš cigaretu?“ Nekouřím, ale později by se mi mohla hodit

Dal mi poslední tři v tvrdé krabičce a nic neříkal.

„Neslyšel jsem o ní. Ale nepovídám každého, koho vezu. A jezdí tu mnoho vozů, mnoho řidičů.“

„Vím. Slyšel jsem taky o dodatcích.“

Pohlédl na mě s jakýmsi divným, smutným výrazem v očích a to mě rozzlobilo. Zatnul jsem zuby a díval se přímo před sebe.

„Víš,“ řekl, „slyšel jsem nějaký bláznivý povídačky o tom, jak v Číně a Indii používají staré vlaky, v Rusku tramvaje. V Mexiku staré autobusy podél cest vždycky v noci...“

„Poslyš, já ale všechny dodatky nevyužívám. Vím, že někteří to dělají, ale já ne.“

„Jistě, chápu,“ řekl a kývl hlavou s tím typicky přehnaným pokývnutím mladých, s pohybem krku i celých zad. „Všechno je v pořádku, nerozčiluj se.“

„Jak ji chceš najít?“

„Nemám ponětí. Budu jezdit cestou, můžu se vyptávat řidičů.“

„A jak ses sem dostal?“

Chvilí mi neodpovídal.

„Jestli umřu, tak se určitě dostanu právě sem. Pro takové jako já není těžké ocitnout se tu dříve. No, a... táta byl řidič. Vyprávěl mi o trase. Mimochodem, jmenuji se Billy.“

„John.“

„Těší mě.“

Potom jsme chvíli mlčeli. Vyhlížel z okna a já se díval na pustinu a na vzdálené domy míhající se kolem oken.

Hory se rychle přibližovaly, teď po průjezdu pustinou se zdálo, že se prostor kolem cesty zužuje. Přidal jsem plyn. Ti zezadu se se opět začali ozývat.

„Co děláš po práci,“ ozval se Billy.

„Jdu domů spát.“

„A nikdo neví, že tu jezdíš?“

„Jenom svaz.“

„Tak to bylo i s tátou, takřka až do samého konce. Poslyš, nechci tě provokovat, to vůbec ne, ale já jsem prostě slyšel o dodatcích. Myslel jsem...“ Polkl, ohryzek mu poskočil. „Myslel jsem, že bys mi mohl pomoci. Nemám ponětí, jak Sherill najít. Možná tam, v Bázi...“

„Kdo je při zdravých smyslech, do ohrady dobrovolně nevleze. Musel bys hledat mezi všemi, kteří zemřeli v posledních čtyřech měsících. Jsou tam dost natlačení...“

Billa to ranilo. Bylo mi ho líto, že jsem mu to tak řekl.

„Odešla teprve před týdnem. Ona tam nepatří.“

Nemohl jsem zadržet úsměv.

„No ne, to znamená, že je to místo pro mě, ne pro ni. Byla v té bouračce před pár měsíci - auto úplně rozbité a jí to šeredně zřídilo. Nejdřív jsem jí prodával prášky a později se do ní zamiloval. Než se dostala do nemocnice, byla už, víš, závislá asi na čtyřech různých preparátech.“

Ruce mi ztuhly na volantu.

„Chodil jsem tam a zkoušel jí vysvětlit, že by nic neměla brát, že to vůbec nepomáhá, ať už s tím skončí. Ale úpěnlivě mě prosila. Tak co jsem měl dělat? Vždyť jsem ji miloval!“

Už se nedíval na cestu, pouze dolů na své obnošené boty.

„Úpěnlivě mě prosila, rozumíš! No, tak jsem jí tam něco nechal. Když se nikdo nedíval, vzala všechno najednou. Jednoduše všechno. Udělali jí výplach, ale uvnitř už nic nefungovalo. Dověděl jsem se to až za dva dny potom. Dopálilo mě

to. Jen já jsem ji miloval a dokonce ani mě nic neřekli! Šel jsem do jejího pokoje a našel ho úplně prázdný. Panebože! Trčel jsem u tátova svazu. Kdosi cosi komusi řekl a našel jsem jí na lacině. Dolní cesta.“

„Nevyužívám žádné dodatky,“ řekl jsem mu prostě proto, aby mu bylo jasné, že mu nemohu pomoci. „Ti zezadu mají i beze mě dost svých starostí. Soudím, že v tomto případě zašel svaz příliš daleko.“

„Já těm lidem z přívěsu neublížím,“ řekl tiše Billy. „Možná jim dám šanci, aby ... no, víš... aby si to všechno ještě jednou promysleli. Možná jim dám pár hodin úlevy, odpočinku od Pek...“

„Poslouchej, pár hodin neznamena nic v porovnání s věčností. Nejsem si jistý, jestli mě k nim časem nepřipojí a když, tak chci, aby to proběhlo hladce, aby mě nikdo nevytáhoval z přívěsu a necpal tam zase zpátky.“

„Máš pravdu. Rozumím ti, jak to myslíš. Ale ona může jet právě teď a všechno, co bys měl udělat, je jen...“

„Stačí, že musím vozit tenhle náklad,“ chtěl jsem prostě změnit téma.

„Jo. Jak ses k tomu vůbec dostal?“

„Několik nehod, pojistka šla nahoru, nevěděl jsem si rady s poplatky a příspěvky a nakonec mi zabavili nákladák.“

„Mohl jsi jezdit i bez pojištění.“

„Já ne. No a začalo dohadování. *Žádná* firma mě nechtěla najmout. Zašel jsem na svaz, chtěl jsem vědět, zdali mi mohou pomoci. Řekli mi, že jsem vyřízený, buď půjdu od volantu, nebo,“ pokrčil jsem rameny, „tohle. Nemohl jsem jít od šoférování. Teď je těžké dostat práci. Je mnoho nezaměstnaných. Nedokázal jsem si představit, jak v nějakém velkém městě makám s krumpáčem a lopatou.“

„Ne, člověče,“ řekl Billy a celým tělem přitakával a sympaticky se chechtal.

„Dali mi zálohu. Stačila na zaplacení první splátky na výkup auta.“

V motoru cosi zarachotilo, ale nákladák držel pohromadě. Kamion dál polykal kilometry. Přes hory, impozantní průsmyky jako ze starých rytin, dolů široce rozeklaným údolím, kde bylo město.

„Myslím, že bude lépe, když tady vystoupím. Zastavím si nějaký jiný vůz, poptám se řidičů,“ řekl Billy.

„Cítil bych se lépe, kdyby ses odsud dostal se mnou. Chceš radu?“ Mizerný zvyk. „Vrat’ se domů.“

„Ne. Ne bez Sherill.“ Zhluboka si oddechl. „Zkusím něco udělat. Zůstanu, ona pojedje Horní cestou. Taková jsou tam pravidla hry, ne?“

Na konci průsmyku jsem zajel ke straně a vysadil ho. Potřásl jsme si rukama a každý šel svou cestou.

Město se podobalo jakési velmi staré metropoli se spoustou velkých bílých katedrál. Na obvodu byla vysoká stěna, která se táhla kam až oko dohlédlo. Nebyl vidět horizont, pouze zeď, která se díky perspektivě zdála nekonečná jako dálnice převrácená na bok. Když jsem zamířil s vozem dolů po úbočí, hlasy v přívěsech znovu zesílily. Soudím, že cítily, co se blíží, jako vepří utíkající člověku zpod nože.

Zajel jsem k vykládacímu stanovišti a přistavil první přívěs k ohradě. Zaměstnanci otevřeli bránu a za použití jakýchsi podivných špičáků, zahnali mrtvé dovnitř.

Ti lidé už měli smrtelné bolesti za sebou. Nechtělo se mi dál přemýšlet o nástrojích, jakých užívají zaměstnanci, aby je tam zahnali.

Odpojili první přívěs a já zacouval s druhým. Vylezl jsem z kabiny a seskočil na zem. Přistoupil ke mně zaměstnanec, velký chlapík s červenými očima, oblečený do zbrusu nové kombinézy.

„Dobrý náklad?“ zeptal se. Jeho dech páchl jako po konzumaci zelí, fazolí i česneku.

Potřásl jsem hlavou a vytáhl cigaretu. Přitiskl k ní nehet, jeho konec se rozžhavil a počal zářit. Zaměstnanec sledoval cigaretu s neskrývanou žádostí v očích.

„Poslyš,“ řekl jsem, „máte tu někoho jménem Sherill?“ Přehlésko val jsem mu to.

„A kdo ji shání?“ zabručel a dlouze se díval na cigaretu. Začal odcházet.

„Jsem prostě zvědavý. Slyšel jsem, že znáte všechny.“

„No a?“ Zastavil se. Musel chodit dokolečka, jinak jeho nohy mírně tavily asfalt a bořily se do něj. Vrátil se ke mně, zastavil se a zvedal střídavě obě nohy.

„Je tu několik Cheryl. Žádná Sherill. A teď...“

Dal jsem mu cigaretu. Zbožňovali je.

„Děkuji,“ řekl jsem.

Rychle ji vsunul do úst a přežvýkal a na jeho jizvami pokryté hubě se objevil výraz blaženosti. Polkl a dým z hořícího

tabáku mu vyrazil z nosu.

„Není zač,“ odpověděl a odešel.

Vrátil jsem se s prázdným vozem do Baker, ale Billa jsem neviděl. O osm hodin později jsem ležel v posteli s plechovkou piva v ruce, s šekem na stolku a se široce otevřenýma očima.

Hovno, ozvalo se moje svědomí. Myslel jsem, že tohle už mám za sebou. Přece jsem nezneužíval dodatku a nejezdil bych bez pojištění. Zdá se, že se do života moc nehodím.

Následující jízda mi připadla na zimní večer, cesta vedla ponurou plochou krajinou uschlých stromů, šedivých, jakoby vystřižených z papíru. Když jsem zajel ke krajnici, abych si trochu zdříml - nikdy jsem nespál bez přestávky déle než dvě hodiny - křiky odsouzených, které přicházely z přívěsů, mi dokonce začaly vadit víc než obvykle. Slyšel jsem takové blbosti jako:

„Pane, přece nás můžete odvézt zpět. Opravdu můžete!“

„Můžete?“

„Hovno, zkurvený dobytku!“

„Přece nás můžete pustit! Neublízíme vám, nemůžeme! Vážně!“ Ale slyšel jsem dost o tom, co se stane, když je vypustí. Vozím jich zhruba devadesát a v každém nákladu se vždy najde někdo, kdo způsobí, že by byla chuť na využití dodatku.

Ležel jsem na úzké pohovce v kabině a usilovně přemýšlel, co by se dalo udělat. Hleděl jsem na kalendář Sierra Clubu, visel hned pod ventilátorem. Dáblská skála. Náklad se uklidnil, hlasy utichaly jeden po druhém. Zazněl poslední výkřik - něco sprostého - a nastalo ticho.

Právě tehdy jsem se rozhodl je pustit a podívat se, jestli mezi nimi není Sherill, nebo někdo, kdo ji zná. Setkávali se přece všichni v Bází, měli poslední šanci na drobet společného života před Městem. Možná někdo něco ví? A později, jestli znovu uvidím Billa...

No a co? Co bych pro něho mohl udělat? Pěkně Sherill zblblnul, ale i ona na tom měla svůj podíl, a právě od toho je Peklo. Bídni, pitomí zkurvysyni.

Vylezl jsem z kabiny, zastrčil si košili a vmáčknu si slaměný klobouk hluboko do čela. „Hej,“ křikl jsem, kráčeje podél přívěsů. Mezi mřížemi zapuštěnými dva couly od sebe a natřenými na bílo, hleděly na mě jejich tváře.

„Mám v úmyslu vás pustit. Na chvíli. Potřebuji informaci.“

„Ptej se!“ vriskl kdosi. „Dělej, ptej se, ksakru!“

„Víte, že nemůžete utéct, že mi nemůžete ublížit, že jste mrtví. Víte to?“

„Víme,“ odpověděl jiný hlas klidně. „Možná ti budeme moci pomoci.“

„Mám v úmyslu otevřít oba přívěsy, jeden po druhém.“

Přistoupil jsem nejprve k zadnímu, vyndal klíče a odemkl visací zámek. Otevřel jsem dveře a postavil se trochu stranou, jako by měl vytéct hnus z rozjitřené rány.

Všichni byli nazí. Nebyli špinaví ani nemocní, ne - jednoduše mrtví. Okolo každého se vznášela jakási nepostřehnutelná aureola, která ukazovala, za co patřil do Pekla, nic určitého, spíše podvědomého.

První vystoupili tři černí ze zadního přívěsu. Z jejich tváří nebylo těžké uhodnout, za co sem patřili.

Z přívěsu též vyšla stará, šedovlasá, pečlivě učešaná žena. Nedokázal jsem určit, co udělala - nějak způsobila, že jsem se cítil nesvůj. Po ní se objevili další, mladí i staří, převážně staří. Hleděli na mě, někteří vyzývavě, jiní prostě omámeně.

„Chci vědět, jestli je tu nějaká Sherill, která zná chlapíka jménem Billy?“

„Já se tak jmenuji,“ odpověděla žena ukrytá v zástupu.

„Chci ji vidět,“ mávnul jsem k nim rukou.

Trojice černých popošla vpřed. Jejich oči se divně leskly a všichni naráz ustoupili. Druzí také ustoupili z cesty a za jejich zády jsem spatřil mladou ženu.

„Jak se píše tvoje jméno?“

Ta otázka ji polekala. Pomalu slabikovala a sledovala, zda se jí to povede a zda to tak má být. I bez toho jsem se cítil nemožně. Jmenovala se Cheryl.

„Tebe nehledám,“ řekl jsem jí.

„Snad ne přímo mě,“ odpověděla skutečně mile.

Byla velmi hezká, měla plná ňadra, štíhlé boky a nohy snad ne nádherné, ale pěkné. Její černé vlasy byly

nakrátko střížené a oči dělaly mírně orientální dojem.

„Můžete se teď trochu projít,“ řekl jsem jim všem. „Pustím ty z prvního přívěsu.“

Otevřel jsem boční dveře a mrtví začali vycházet. Ničím nepáchli, nevypadali uboze, spíše jen trochu bledě.

„Hledám ženu jménem Sherill,“ opakoval jsem.

Nikdo nevystoupil. Náhle jsem ucítil, že ke mně kosi zezadu přistoupil a obrátil jsem se. Byla to Cheryl. Usmála se.

„Chtěla bych si na chvíli sednout dopředu.“

„To by chtěla každá z nás, sestro,“ vmísila se žena se šedými vlasy. Černí stáli stranou a tiše rozmlouvali.

Díval jsem se na ni a polykal při tom slinu. Druzí řidiči vyprávěli, že oni jsou skutečně beztělesní s výjimkou té jediné činnosti. To právě byl dodatek. Říkávali také, že ti nejlepší se vždy setkávají v Pekle.

„Ne,“ řekl jsem. A naznačil jsem jim, že se mají vrátit do přívěsů.

Od začátku to byl hodně hloupý nápad. Vlezli do přívěsů, já se vrátil do kabiny a přemýšlel jsem, proč jsem jednal právě takto. Potřásl jsem hlavou a nastartoval. Na cestě mrtvých není dobré přemýšlet.

Cherylina tvář mi zůstala v paměti.

Její tělo jsem si pamatoval ještě déle než její tvář.

Vždycky je něco, co se objeví a zláká člověka na Dolní cestu, ne jako řidiče, ale jako náklad. Přemýšlel jsem, nač Bůh obdařil každého z nás tou malou chybičkou, tou třískou v křišťálové duši. Stiskneš moc silně a všechno se rozpadá.

Vracel jsem se s prázdnými přívěsy a tentokrát jsem se vzpamatoval v malém městečku Shoshone. Zajel jsem s nákladákem na parkoviště u kavárny a protože byla zima, nechal jsem běžet motor. Bylo okolo jedenácté dopoledne, když jsem usedl v poloprázdné hospůdce a našel si místo vedle stařečka, který měl asi čtyři zuby a útočil s nimi velmi vážně a slavnostně na francouzskou pečení. Objednal jsem si míchaná vejce a džus, rychle se najedl a vrátil se do vozu.

Bill stál u schůdků kabiny ve společnosti vysoké ženy s tváří buldoka, ovinuté špinavým kouskem hrubého plátna, které vypadalo, jako by je sebral na smetišti.

„Nazdar,“ řekl Bill. „Vzpomínáš si na mě?“

„Jasně.“

„Viděl jsem, že sem zajíždíš. Chtěl jsem, abys poznal Sherill. Vytáhl jsem ji!“

Žena na mě hleděla s inteligencí cihly.

„Všechno se tam zamotalo. Jako by ztratili sílu nebo co. Vyšli jsme prostě na cestu a nikdo nás nezadržel.“

Sherill mohla pod maskou svého hrůzou budícího vzhledu ukrývat libovolné množství dobrých vlastností, avšak není moje starost hledat, co je v ní špatné. Byla mrtvá. Rozhlédl jsem se po okolí, abych se přesvědčil, že jsem na Světě. Byl to Svět a Billy nelhal. Je to jasné, na Dolní cestě se něco přihodilo.

„Problémy?“ zeptal jsem se.

„Spousta útěků.“ Usmál se na mě. „Blázinec.“

„To se nemůže stát,“ řekl jsem, i když jsem věděl, že nemám pravdu.

Sherill se polekala zvuku mého hlasu.

„To je řidič, Bille. Raději odsud zmizíme.“

Vznášela se okolo ní povědomá aureola, týž znak vypálený na duši. Působila dojmem vepře, který právě foukl z jatek a znovu vidí řezníka. Ucouvla o několik kroků. Žravost, pomyslel jsem si. Nenasytnost, skrytá žádostivost.

„Pověz mi víc,“ poprosil jsem Billa.

„Ti tam utíkají, všude pobíhají a schovávají se v těch městech, ďáblové je hledají...“

„Zaměstnanci,“ opravil jsem ho.

„Aha, to je jedno.“

Sherill mu zatřásla ramenem.

„Musíme jít, Bille.“

„Musíme jít,“ opakoval po ní. „Hej, člověče, díky. Našel jsem ji!“

Ukázal prstem na Sherill, uklonil se svým typickým způsobem celým tělem a oba zmizeli v uličce. Sherillin oděv se za ní táhl po cestě.

Vrátil jsem se do Baker, zaparkoval před svým domem, uvnitř jsem usedl, popíjel pivo a kontroloval v kalendáři zítřejší trasu, za okny se snášel soumrak. Snil jsem. Měl jsem převzít nový náklad z Báze a nikdo mi nevolal. Kdyby byly nějaké potíže, ze svazu by mi jistě dali vědět.

Přijel jsem na Bázi časně ráno. Průjezd mezi Světem a pracovištěm proběhl normálně. Jel jsem obvyklou trasou, blankytná obloha zešedla a já jsem byl již za prvním úsekem cesty vedoucí k Bázi. Zacouval jsem zadním přívěsem do brány k ohradě a s předním najel k rampě. Čekal jsem, jestli zaslechnu nějakou zajímavou informaci. Zaměstnanci Báze vyhlíželi docela lidsky. Od chlapíka s rudýma tvářema a očima jako biliárové koule jsem převzal nákladní list. Odplivl na beton kouřící slinu, blýskl na mě očima zpod obočí, když jsem na něho obrátil tázvý pohled, ale nic neřekl. Možná už bylo všechno v pořádku. Připojil jsem oba naložené vleký a vyrazil.

Znovu jsem jel pouští, jenomže tentokrát městečka a pobožené domy vypadaly jako rozbombardované, jako by se tu převálila nějaká pohroma.

Nevzrušuj se. Dívej se na cestu. Jed’.

O čtyři hodiny později jsem narazil na zátaras. Nikdo u něj nebyl, prostě velká barikáda z popraskané lávy, která se táhla přes všechna pásma, a za ní stěna žlutého dýmu, který, jak říkaly nepsané instrukce pro řidiče, znamenal absolutní zákaz vjezdu.

Vystoupil jsem. Náklad začal pokřikovat. Náhle jsem je začal všechny nenávidět. Mohli alespoň odejít důstojně a ušetřit mě obrazu svého neštěstí. Stál jsem vedle vozu a čekal na pokyny nebo přinejmenším na náznak toho, co mám dělat. Náklad se utišil, ale náhle jsem zaslechl jakési hlasy stranou od cesty, hlavně ječení, rozléhající se dost daleko.

„Není tu nic,“ řekl jsem si a zapálil si Billovu cigaretu (i když jsem nekuřák) a zhluboka jsem natáhl, „nic, co by mi vynahradilo tuhle svinskou práci.“ Slíbil jsem si, že s tím po dnešní cestě seknu.

Zaslechl jsem, že se za přívěsy cosi pohybuje, a proto jsem popošel blíž ke schůdkům do kabiny. Nejprve vše zakryly stuhý kouře, ale potom se z nich vynořil černý stín, vysoký tři nebo čtyři yardy. Stál a opíral se při tom o střechem zadního vozu. Byl pokryt nahými lidmi, kteří se po něm šplhali, kousali, škrábali a vykřikovali při tom odporne nadávky.

Nikdy před tím jsem neviděl zaměstnance tak velkého a v tak kritické situaci. Náklad začal výt jako hejno upírů věštících smrt. Odhodil jsem cigaretu a běžel za ním.

Všichni ti, kteří pracují, říkají totéž. Solidarita se v práci vztahuje dokonce i na ty, které nemáš rád. Část tajemství je v tom, že jim pomáháš, když jsou v nesnázích. A kromě toho naše nepsané instrukce jsou ohledně těchto záležitostí celkem jasné a já je nikdy, od té doby, co jsem získal vůz, vědomě neporušoval a neměl jsem v úmyslu začínat s tím právě teď.

Běžel jsem v kouři přes velké hřebeny lávy a nakonec jsem ho spatřil nějakých deset metrů před sebou.

Již ze sebe setřásl nahé lidi a teď stál, v každé ruce třímál jednoho. Ze zad se mu kouřilo, šupiny trčely na všechny strany. Docela dobře ho zřídili! Deset nebo dvanáct zemřelých se zdvihalo z lávy, bez modřin, bez škrábanců. Spatřili mě.

Zaměstnanec mě uviděl taky.

A všichni se vrhli za mnou a snažili se mě chytit. Otočil jsem se a začal utíkat k nákladáku, klopýtal jsem při tom o natažené ruce a nohy. Vlasy mi vstávaly na hlavě. Lidé mě začali úpěnlivě prosit, abych je vzal s sebou zpět, a skučeli přitom jako bití psi.

Zaměstnanec mě chytil a zdvihl do výše, mimo jejich dosah. Jeho ruce byly chladné a tvrdé, jako by je měl uložené v lednici. Zachrčel a rozběhl se k autu. Surově mě vmáchl do kabiny a prudkými gesty mi dal jasně na srozuměnou, že bude lépe, když se obrátím a pojeďu zpátky, protože tudy se projet nedá.

Nastartoval jsem a otočil se. Šlápnul jsem na plyn. Měl jsem naději, že zemřelí nejsou dostatečně hmotní na to, aby vylomili mříže.

Neplatila už žádná pravidla.

Vracel jsem se.

Můj náklad vřeštěl jako žádný do té doby. Báľ jsem se, že se probijí na svobodu, ale neprobili. Ztichli, až když jsem dojel na Bázi.

Ohrady byly prázdné. Dlouhé bílé betonové plošiny i vybielené nakládací rampy z dřevěných desek vypadaly opuštěné. Za dráty ani duše. Nebe mělo neurčitou šedou barvu a vzdálené slunce jen nevýrazně svítilo nad bílými zdi budovy zaměstnanců. Zastavil jsem a vystoupil, abych se něco dozvěděl.

Nefoukal dokonce ani vítr, bylo pouze ticho. Ačkoli byl mráz, přesto jsem necítil žádný zvláštní chlad. Jediné, po čem jsem v té chvíli toužil, bylo zbavit se nákladu a dostat se zpět do Baker, Barstow nebo Shoshone.

Doufal jsem, že je to stále ještě možné. Ale možná zůstaly všechny východy zamčené? Možná je zamkli dozorci, aby se žádná z duší nemohla osvobodit.

Vyzkoušel jsem zámky na bráně a ukázalo se, že se dají otevřít. Otevřel jsem je, vrátil se do auta a postavil přívěsy tak, aby stály u rampy. Nikdo nevydal ani hlásku.

„Vylezte,“ řekl jsem. „Vylezte. Strávíte tu víc času než obvykle. Jen se mě na nic neptejte.“

„Nazdar, John,“ uslyšel jsem za zády. Obrátil jsem se a spatřil staršího, úplně nahého muže. Nejprve jsem ho nepoznal. Na správnou stopu mě přivedly teprve jeho oči.

„Pan Martin?“ Můj učitel ze střední školy. Neviděl jsem ho snad dvacet let. A nikdy jsem ho neviděl nahého.

„To není ta práce, kterou bych očekával od svých žáků,“ řekl Martin. Rozesmál se tím svým laskavým smíchem, kterým byl proslulý. Smíchem, kterým posouval vše, co ve třídě řekl, do zvláštní roviny.

„Kocouři odtáhli, John. Teď vládnou myši. Když to dokážu, uteču odtud.“

„Jak jste tady dlouho?“

„Umřel jsem před měsícem.“

„Odtud nemůžete odejít.“

V krku mi rostl knedlík.

„Hráč v mužstvu,“ řekl Martin. „Věrný člen týmu, i když se na tebe všichni vykašlali.“

Chtěl jsem mu to vysvětlit, ale on odešel k výstupní bráně. Ohlédl jsem se přes rameno a dodal:

„Je čas, abys zmoudřel, John. Věci nejsou takové, jako dřív.“

Naposled jsem ho uviděl, jak pokyvuje hlavou a mizí za ohradou Báze.

Mrtví z mého nákladu vylámali několik desek z rampy a vyskákali ze zadního přívěsu. Ti z předního vřeštěli a hádali se, až se třásl celý vůz.

Do prdele s odpovědností, pomyslel jsem si. Když zemřeli odešli s panem Martinem, odpojil jsem jsem oba přívěsy. Pak jsem usedl do kabiny a vyjel z Báze cestou, kterou se do ní vjíždělo.

„Je to jisté jako nic na světě,“ povídám nahlas, „praštím s touhle prací.“

Zdálo se mi, že jedu strašně dlouho. Na této trase jsem předtím nikdy nebyl a nedokázal jsem se orientovat, jestli dojedu tam, kam chci. Ale jel jsem tou cestou už dvě hodiny, na rovině plný plyn.

Zešeřilo se, jako by někdo stáhl kontrast v televizoru. Zapnul jsem dálková světla, ale nepomohlo to. Třásl jsem se jako osika a dokolečka opakoval: Nikdo si to nezaslouží. Nikdo si nezaslouží Peklo a nezáleží na tom, co spáchal. Byl jsem zděšený. Dělal se stále chladněji.

Minula třetí hodina jízdy a znovu jsem před sebou spatřil ohrady a Bázi. Cesta se vrátila obloukem zpět. Zaklel jsem a zvolnil ještě víc. Nakládací rampy hořely, mrtví se potulovali kolem a nevěděli, kam jít. Přidal jsem a přešel těch několik, kteří zůstali na vozovce. Srazil jsem je pod vůz, ale nepocítil jsem nic, jako by tam ani nebyli. Ve zpětném zrcátku jsem viděl, jak popadali na zem a teď vstávají. A potom jsem minul nakládací doky a tentokrát už nebylo žádných pochybností.

Jel jsem přímo do Pekla.

Místa vykládky hořela také. Ale Město za nimi bylo jako vždy blyštivé, bílé, netknuté. Poprvé jsem projel hranicí a zamířil do města. Mohl jsem udělat jenom to, anebo se smířit s pomyšlením, že je všechno k ničemu, zastavit a čekat. Napadlo mě, že možná tam, v centru, je všechno v pořádku.

Nákladák proklouzl mezi dvěma bílými sloupy, silnými asi sedmdesát, možná dokonce osmdesát stop a vysokými jako Washingtonův pomník. Neviděl jsem nikoho, ani zaměstnance, ani zemřelé. Prolétl jsem mezi sloupy... a bylo to jako šok.

Žádné Město, žádné zdi - prostě vinoucí se cesta a ze všech stran, dokonce i vzadu, obraz venkovské krajiny.

Louky byly pokryty chalupami a domky v menších i větších skupinách. Všechno na sebe natlačené, lidé pracovali na záhonech, seděli na verandách, otáčeli se a koukali na mě, když jsem projížděl okolo nich. Žádní zaměstnanci a žádné obludy. Žádné plameny. Žádná krvavá jezera a řeky.

Tak to snad vypadá zvenčí. Uvnitř musí být hůř.

Ještě hodinu jsem projížděl tou krajinou a potom mi došlo palivo. Zajel jsem ke straně a vystoupil z kabiny. Byl jsem nervózní.

Opřený o blatník jsem si zapálil poslední cigaretu. Trochu jsem se třásl. Za chvíli mě to přešlo a začal jsem být nezvykle klidný.

Bylo to tady dost stísněné a namačkané na sebe, ale nikdo tu netrpěl, nikdo nekřičel, neumíral ve věčných mukách. Stromy, keře, pahorky pokryté travou a tisíce, tisíce malých domků.

Během deseti minut se kolem mě udělal hlouček zvědavců. Dva muži přistoupili k autu a srdečně na mě kývli. Oba byli středního věku a vypadali tak zdravě, jako by byli živí. Odpověděl jsem pokývnutím.

„Vsadili jsme se, jestli jsi jeden z řidičů nebo ne,“ řekl první, černovlasý. Byl oděný v jednoduché, ručně tkané kalhoty a košili. „A jsi?“

„Jsem.“

„Takže jsi zabloudil.“

Přítakal jsem. „Mohli byste mi povědět, kde to vlastně jsem?“

„V Pekle,“ řekl druhý, o pár let mladší, oblečený pouze do šortek. Řekl to tak, jako by mluvil o projíždce z Los Angeles do Long Beach. Nic velkého, nic dramatického.

„Slyšeli jsme fámou, že se venku něco stalo?“ dodala žena, která přicházela k nám. Bylo jí okolo šedesátky a byla štíhlá. Dělal dojem, že je velmi nervní, ale zachovávala ledový klid. Všichni byli naprosto klidní.

„Je tam cosi na způsob stávky,“ řekl jsem. „Nevím, co se děje, tak hledám nějakého zaměstnance, aby mi to vysvětlil.“

„Tak hluboko se neodvažují,“ řekl první muž. „Tady vládne my. To znamená, že nám nikdo neříká, co máme dělat.“

„Ty žiješ?“ zeptala se žena s divnou nadějí v hlase. Okolo nás stáli další, celý zástup. Stáli nehybně, zevlovali a tlachali.

„Potřebujeme se někomu svěřit,“ řekla jedna žena. „Musíme někomu říct, jak nás mrzí to, co jsme před smrtí udělali.“

„Nemohu vás vzít s sebou zpět. Sám nevím, jak se odsud dostat.“

„My se nemůžeme vrátit,“ řekla. „Tam už pro nás není místo. Chceme jen, abys nás vyslechl, ano?“

Přicházelo jich čím dál tím víc a já jsem začal být znovu nervózní. Stál jsem na místě a snažil se dělat dojem klidného. A mrtví se hromadili okolo, vyměňovali si pohledy a dívali se na mě. Dívali se s nadějí.

„Nikdy jsem nemyslel na nikoho, jen na sebe,“ prohlásil jeden. Jiný ho přerušil: „Člověče, zkurvil jsem si život, nenáviděl všechno a všechny.“

„Myslel jsem si, že nade mne není, že můžu všechny soudit...“

„Byla jsem nejhloupější ženská, jakou jsi kdy viděl. Byla jsem macecha, svině. Děcka jsem nechala bez péče, bez pomoci. Byla jsem zlá a krutá. Zraňovala jsem...“

„Nikdy jsem se o nikoho nestaral. Ani o mě se nikdo nestaral. Nechali mě, abych hnul ve velkoměstě, a já tomu nedokázal zabránit...“

„Všechno, co jsem učinil od svých dvanácti let, byla lež...“

„Poslyš, člověče, bolí to, strašně to bolí...“

Opřel jsem se o kapotu. Postavili se teď do fronty, spořádaně, už ne jako dav. Hlavou mi prolétla šílená myšlenka - chovají se tady lépe než na Zemi a přece jsou zatraceni.

Bývalý policajt mi vyprávěl, co dělal lidem ve vězení.

„Přišla na mě chvíle a já byl tím vším zlomený, prostě zlomený, člověče. Stále jsem jen sám sobě nastavoval nohu...“

Zpovíдали se přede mnou a já začal plakat. Jejich tváře byly tak nevinné, neposkvrněné a vyjma několika případů mi nepřipadali horší než ti mizerové, které jsem nazýval svými přáteli a kteří svůj život rozdělovali mezi nákladák, bar a bordel.

Všichni se sem dostali ve stejné době. Měl jsem dojem, že čím hlouběji v Pekle, tím jsou zatracenci starší. To mělo smysl. Peklo jednoduše rostlo a s každým přírůstkem zemřelých se rozšiřovalo.

„Všechno jsme promarnili,“ řekl kdosi. „Víš, jaký byl můj největší hřích? Byl jsem hloupý. Hloupý a krutý. Nebyl jsem schopen vnímat krásno. Viděl jsem pouze špinu. Miloval jsem hnus a čistí se mi jednoduše vyhýbali.“

Pojednou jsem začal vzlykat, přestal jsem se ovládat. Klekl jsem vedle auta, tvář jsem skryl v dlaních a oni přicházeli, přicházeli a zpovíдали se mi. Prošly jich snad stovky, po řadě, v zástupu, hovořili tiše, gestikulovali rukama.

Náhle vše ustalo. Kdosi jim řekl, aby ustoupili, že je to na mě příliš. Pozvedl jsem hlavu a spatřil mladě vyhlížejícího chlapíka, jak stojí vedle a hledí na mě shůry.

„Jsi v pořádku?“ zeptal se mě.

Kývl jsem, i když jsem ve vnitřnostech cítil rozbité skleněné střepy. V každé zpovědi jsem viděl sebe, každý vyznaný hřích budil známou ozvěnu.

„Někdo mě sem k vám brzy přiveze,“ zamumlal jsem. Ten mladý mi pomohl postavit se na nohy a odstrčil mrtvé, kteří stáli vedle nákladáku.

„Hm... ale ještě ne teď,“ řekl. „Teď ještě mezi nás nepatříš.“

Otevřel mi dvířka kabiny.

„Nemám palivo!“

Usmál se tím zvláštním, smutným úsměvem, který tu nosili všichni, postavil se na schůdky a jeho rty se ocitly u mého ucha.

„Má se tu objevit jeden ze zaměstnanců a pomoci ti, jakmile se vypořádají s těmi nepokoji.“

Zdálo se, že je zkušenější než všichni ostatní. Díval jsem se na něj, možná až příliš podezíravě, jako bych vymáhal nějaké vysvětlení.

„Ano, já to znám. Sám jsem kdysi byl řidičem. Později jsem povýšil. Co to tam venku dělají?“ zeptal se a ukázal rukou na cestu. „Nějak se jim to vymklo z rukou, že?“

„Nevím,“ odpověděl jsem a utřel jsem si rukávem oči a tváře.

„Vrat' se a pověz jim, že ta vzpoura ve vnějších okruzích je právě to, co jsem očekával. Vyříd' jim, že Charlie je tady a že jsem je varoval. Kolují tu takové zvěsti.“

„Jaké zvěsti?“

„Kdo to tu řídí. Pověz jim jenom, že Charlie to ví a že je varoval.“

Zavřel jsem oči. Kabinu zakryl stín. Zdálo se, že se mladík i s ostatními začali vzdalovat. Spíše jsem cítil, než viděl, jak cosi zdvihá můj vůz ze země jako dětskou hračku.

Náhle jsem se probral v kabině nákladáku stojícího na parkovišti v Bakersfieldu. Odsunul jsem čapku z očí a rozhlédl se. Bylo okolo poledne. V Bakersfieldu bylo sídlo svazu.

Zaklepal jsem na dveře kanceláře, vešel dovnitř a poznal starého chlápka, který mi přidělil práci. Byl jsem utahaný, nevoněl jsem právě nejlépe, ale chtěl jsem vyřídit všechno najednou.

Také mě poznal, ale nemohl si vzpomenout na jméno, dokud jsem se nepředstavil.

„Nemůžu je dál vozit,“ řekl jsem. „To není práce pro mě. Je mi na nic, když je vozím tam, kde se jednou bezpochyby octnu sám.“

„V pořádku,“ odpověděl pomalu a vážně a přeměřil mě vše vidoucím pohledem. „Ale přicházíš o práci. Skončil jsi. Nebudeš vozit pro nás ani pro žádný svaz, který podporujeme. Budeš asi dost osamělý.“

„Takovou osamělost si dám líbit.“

„Dobrá.“

Zdálo se mi, že to už je všechno, popošel jsem ke dveřím a zůstal stát s rukou na klíce.

„Mám ještě něco,“ řekl jsem. „Týká se to těch problémů ve vnějších pásmech. Potkal jsem Charlieho. Prosil mě, abych vám vyřídil, že kolují pověsti o tom, kdo tu teď vládne, a že to je důvod těch nepokojů.“

Vševědoucí oči starce získaly skelný výraz.

„Tak to jsi ty, ten co tam vjel?“

Přítakal jsem.

„Počkej chvíli v čekárně.“

Čekal jsem a slyšel, jak s někým telefonuje. Když se vrátil, začal se usmívat a poplácávat mě po zádech.

„Poslyš, Johnne, nejsem si jist, jestli ti můžeme dovolit utrhnout se tak snadno. Říká se, žeš tam zůstal a zkoušel pomoci, když ostatní utekli. Firma to cení. Děláš u nás dlouho, máš naši důvěru, jak tě povzbudit, abys zůstal? Pojedeš do Denveru, někdo si tam chce s tebou pohovořit, je to důležité. Souhlasíš?“

Ze způsobu, jakým to řekl, jsem pochopil, že nemám zrovna na vybranou a bude lépe, když nebudu odporovat. Když pracujete pro svaz dost dlouho, už víte, kdy máte držet hubu a jít jim na ruku.

Zavezli mě do motelu, nakrmili a kolem poledne jsem byl už na cestě do Denveru. Jel jsem černou limuzínou svazu, řízenou mlčícím šoférem. Celou společnost mi dělalo pár čísel Newsweeku.

V jasném a časném sobotním ránu jsem stál před velkou budovou svazu, na které nebyl žádný znak. Přízemí zabírala banka. Prošel jsem bankou a vyjel do posledního patra.

Čekala tam na mě nejprve sekretářka, dokonce pěkná, jen vlasy měla těsně přičesané k hlavě a hranaté, přísné čelisti. Nezalíbil jsem se jí. Přesto mi dovolila projít do následující kanceláře.

Toho chlápka jsem už předtím někde viděl, jen jsem si nebyl jistý kde. Nosil úzkou kravatu a elegantní, až trochu konzervativní pepito oblek. Měl bledě modrou košili a na jeho psacím stolku vedle alabastrového stojánu na pera ležela Rembrandtova Bible. Lehce mi potřásl rukou a sedl si na kraj psacího stolu.

„Za prvé dovolte, abych vám blahopřál k odvaze. Bylo pár zpráv z... no... z pole a slyšeli jsme o vás jenom ty dobré.“ Usmíval se přitom jako ten chlapík v televizi, který vždycky prosí veřejnost, aby mu v něčem pomohla. Potom náhle ztvárnil a v jeho tváři byl výraz upřímnosti. Věřím, že ve skutečnosti byl upřímný. Byl ale také dokonale vycvičený v rozmluvách s ne zrovna nejbystřejšími partnery.

„Slyšel jsem, že máte pro mě nějaké zprávy. Od Charlieho Fricka.“

„Řekl, že se jmenuje Charlie.“ Vyprávěl jsem mu celou historii. „Jsem jenom zvědavý, co měl na mysli tím, 'kdo to tu řídí'?“

„Charlie pracoval pro organizaci do loňského roku. Zahynul při autohavárii. Je mi líto, že jel Dolní cestou.“

Nevypadal zarmouceně.

„Lituji ho, ale nedivím se. Nadělal nám tu velké problémy.“

Znovu se zářivě usmál, oči se mu rozšířily a na tváři mu bylo znát trochu větší oživení.

„Co měl na mysli?“

„Johnne, jsem hrdý na všechny naše řidiče, dokonce ani nevíš, jak jsem hrdý na vás, na ty, co odvádějí tu špinavou práci.“

„O kom Charlie mluvil?“

„O přívržencích přerušování těhotenství, obchodnících s pornografií, násilnících, lupičích a vrazích. O ateistech, pohanech a pánbíčkářích. Musí to být určité zadostiučinění - udržovat Zem v čistotě. Jako velký sanitární oddíl. Právě vy izolujete lotra od řádných lidí - dobrých, poslušných pracovníků. Víme, že vy, řidiči, vykonáváte tu nejtěžší práci u firmy a že nikdo není povinen zůstat na Dolní cestě do nekonečna. Ale chtěli bychom, abyste zůstal. Ne jako řidič, ledaže byste po tom sám toužil. Jen pro ten dobrý pocit z *práce*. Ne, jestli chcete jít nahoru, a to si bezesporu zasloužíte, máme tu práci pro vás. Místo, na kterém se budete cítit dobře a...“

„Už jsem řekl, že chci vycouvat. Mluvíte tak, jako bych byl bůhvíjak znamenitý chlapík, a já jsem jednoduše nula. Vy to víte a já to vím. O co teda jde?“

Jeho tvář zpřísněla.

„Tady nahoře to také není lehké, ty chytráku.“

To 'chytráku' mě urazilo. Vstal jsem z křesla a toužil po tom být co nejrychleji venku z téhle luxusní nádhery. On ale napřáhl ruku ve smířčím gestu a zatvářil se omluvně.

„Omlouvám se. To je nabídka. Určitě existují příčiny, proč byste tu rád pracoval. Jestli jste si tak jistý, že pojedete Dolní cestou, můžete si to tady odpracovat.“

„A co vy o tom můžete vědět?“

Blýskl zářivý úsměv.

„Charlie vám řekl něco o tom, kdo tu vládne.“

A v té chvíli jsem cítil, že něco není v pořádku, stejně jako v pracovně u mého zaměstnavatele. „Řekl, že právě proto jsou tu problémy,“ řekl jsem tiše.

„To se občas stává. Zálžitosti vyřizujeme delikátně. Říkám vám, skutečně potřebujeme dobré lidi plné soucitu. Potřebujeme je, aby nám pomáhali ve výběru.“

„Ve výběru?“

„Snad si nemyslíš, že celý výběr provádí přímo Šéf?“

Nevěděl jsem, co odpovědět.

„Víte, Šéf... Vysvětlím vám to. Je tomu už dávno, co se Šéf rozhodl stvořit nový typ pracovníka s většími schopnostmi činit rozhodnutí. Někteří dozorcí s tím nechtěli souhlasit, zvláště když Šéf řekl, že tito pracovníci tu budou dlouho, velice dlouho - že budou téměř nezničitelní. Něco jako jaderné palivo, víte? Lidské duše. Po čase se nahromadí odpad, ti, kteří se projeví jako zlí, jako chronicky nezaměstnatelní. Nezapadající do schématu. Takoví, kteří nevyjdou se svými spolupracovníky, znáte přece ten typ. Co s nimi? Nemůžeme je nechat, aby si šli po svých - jsou nezničitelní a to není žádná legrace, takže...“

„Řekl jste chronicky nezaměstnatelní?“

„Vy jste zaměstnanec svazu. Pomyslete, jaké by to bylo být bez práce - *navěky*. Navždy zatracený. Nikdo by vás nikdy nezaměstnal.“

Znal jsem ten pocit tak, jak to měl na mysli on, i tak, jak se přímo týkal mě.

„Šéf cítil, že projekt se takřka podařil, a tak ho nechtěl úplně potopit. Ale také nechtěl mít starosti se všemi klady a záporů, s celým tím účetnictvím.“

„Vy to všechno řídíte,“ řekl jsem a cítil, jak mi krev rychle stydne v žilách.

Už jsem věděl, kde jsem ho spatřil poprvé.

V televizi.

Zástupce Boha na Zemi.

A člověk, Z masa a krve.

My sami vládneme Peklem.

Přikývl.

„Jenže to není informace, kterou bychom zrovna chtěli rozhlásit“

„Ty tu vládneš a dovoluješ řidičům zneužívat nákladu a...“ Zmlkl jsem. Instinkt mi napověděl, že jestli budu pokračovat, rychle pojedu hrbolatou cestou jedním možným směrem.

„Povím vám pravdu, John. Zodpovídám tu za všechno teprve rok a můj předchůdce připustil, že se mu záležitosti vymkly z rukou. Nebyl člověkem zbožným a myslel si, že je to *práce* jako každá jiná, práce, ve které musíte čas od času udělat kompromis. Já vím, že to tak není. Zde není ústupků a my se rychle *vypořádáme* s nespravedlností a chybnými rozhodnutími. Doufám, že nám pomůžeš. Můžeš vědět o těch věcech víc než my.“

„Jak vybíráte lidi pro takovou práci?“ zeptal jsem se. „A kdo vybral vás?“

„Šéf ne, jestli vám jde o tohle, John. Byl to dost tradiční postup. Když probíhalo celé to tlachání o posmrtných *zážitcích* a všichni viděli jen jasné světlo a krásu, já byl ten, který se ptal, jak je to možné, že nikdo neviděl tu druhou stranu. Našel jsem lidi, kteří skoro zemřeli a viděli Peklo - a změnil jsem jejich život. Management rozhodl, že někdo s mými zkušenostmi tu může odvést dobrou práci. No a tak jsem tady. Říkám ti, tady to vůbec není snadné. Občas lituji, že nemáme trochu víc pomoci od Šéfa, trochu víc jeho vedení, ale nemáme ji a někdo to musí dělat.“

A znovu se usmíval.

A já nasadil výraz hráče pokeru.

„Samozřejmě,“ odpověděl jsem. Měl jsem naději, že můj prudký vzrůst zbožnosti ujde jeho napjaté pozornosti.

„No a snad i vidíte, jak jste kvůli tomu všemu pro organizaci tak cenný.“

Zbožnost se mi z tváře začala vytrácet.

„Nechceme vás ztratit, John. Teď, kdy pracovat pro nás je tak bezpečné... To znamená, když už známe všechny detaily spasení.“

Nechal jsem ho žvanit, až pohlédl na hodinky, a celou dobu jsem zamyšleně pokyvoval hlavou a usilovně jsem přemýšlel. Potom jsem se nechal obrátit na víru. Zpovídal jsem se, dokud trochu neznervózněl - měl asi nějakou důležitou schůzku - a konečně jsem vyslovil své rozhodnutí:

„Prostě bych se tu nahoře necítil dobře,“ řekl jsem mu. „Celý život jsem byl řidičem. Chci u toho zůstat.“

„Chcete zůstat u své dosavadní práce?“ zeptal se a uhodil botou do okraje psacího stolu.

„Bože, ano!“ řekl jsem s co největší dávkou vděčnosti v hlase.

A potom jsem ho poprosil o autogram. Široce se usmál a dal mi ho, zástupce Boha na Zemi, člověk, který se modlil s prezidenty.

Během další cesty jsem přemýšlel o tom, co mi Charlie Frick řekl. Na půl cesty do Pekla, na silnici, po které kdysi jezdil i on, jsem zastavil na odpočívadle a s rukama v kapsách jsem šel dozadu, podívat se na tváře za mřížemi. Byli tu mladí i staří, některým seděl na tváři temný stín. Ale tentokrát jsem je pozoroval pečlivěji a snažil se rozlišovat. A byl jsem si jistý, že řada z nich sem nepatřila.

Mrtví seděli na podlaze a prostrkovali bezmocně ruce mřížemi. Snažil jsem se je nevnímat. „Hej, ty,“ ukázal jsem na hubeného chlapíka bez výrazu. „Proč tu jsi?“

Nebudou mi lhát. To jsem se naučil ve Městě. Mrtví lidé nelžou.

„Zabíjel jsem lidi,“ řekl tenkým hlasem. „Zabíjel jsem děti.“

To potvrdilo mou teorii. Prostě jsem *věděl*, že s ním něco není v pořádku. Ukázal jsem na starou ženu s bílými vlasy, postrádající jakákoliv znamení zla. „A vy? Proč jdete do Pekla?“

Zavrtěla hlavou. „Nevím. Možná jsem byla špatná.“

„Co jste tak špatného provedla?“

„Já nevím!“ Zakryla si tvář dlaněmi. „Já vážně nevím. Byla jsem knihovnice. Když mi ti hrozní lidé chtěli zabavit knihy z knihovny, prala jsem se s nimi. Snažila jsem se je uprosit... Chtěli si odvézt Salingera a Twaina a Bauma...“

Vybral jsem si dalšího muže. „A jak to je s tebou?“

„Nemyslel jsem, že je to vůbec možné. Nevěřím, že mě Bůh může zatratit.“

„Co jsi provedl?“ Tihle lidé se nemají z čeho zpovídat.

„Miloval jsem Boha, miloval jsem Ježíše. Ale, dobrý Bože, nemohu si pomoci. Jsem homosexuál. Neměl jsem na vybranou. Bůh by mě přece neposlal sem jen proto, že jsem homosexuál, nemám pravdu?“

Promluvil jsem ještě s několika dalšími, dokud jsem si nebyl jistý, že jsem našel všechny v téhle várce. „Ty, ty, ty a ty, vystupte,“ řekl jsem a otevřel jsem zadní dveře. Zavřel jsem za nimi a odvedl je stranou od vozu. Tam jsem jim řekl to, co mi prozradil Charlie Frick, co zjistil na svých cestách i v úřadech.

„Nikdo neví, kam ta cesta vede,“ řekl jsem jim, „ale určitě ne do Pekla a určitě ne zpátky na Zemi.“

„Tak kam tedy?“ zeptala se stará žena napjatě. Naděje v její tváři mi vehnala slzy do očí.

„Možná je to Horní cesta,“ odpověděl jsem. „Každopádně je to šance. Přejdete tamhle ten kopec a za ním byste měli narazit na cestu. Té se držte.“

Mladý muž, který se přiznal, že je homosexuál, mě uchopil za ruku. „Děkuju vám. Určitě kvůli nám hodně riskujete.“

„Děkuji,“ řekla knihovnice. „Proč to vlastně všechno děláte?“

Doufal jsem, že se nezeptají. „Když jsem byl malý, jedna z učitelek mi vyprávěla o Ježíši, který tři dny před svým znovuzrozením strávil v Pekle. Řekla mi, že Ježíš odešel do Pekla, aby odtud přivedl ty, kteří tam nepatří. Já nejsem rozhodně Ježíš, nejsem ani moc křesťan, ale chci dělat totéž. A teď už jděte.“ Díval jsem se za nimi, jak odcházejí, a pak jsem nasedl zpátky do kabiny a odvezl zbytek k vykládací rampě. Nikdo si ničeho nevšiml. Řekl bych, že papíry nejsou pro zaměstnance až tak důležité.

A znovu jsem na cestě. Tu a tam rozprávím s lidmi, velice opatrně. Možná někdy využiji příležitosti a odjedu do Města. Nevím, co udělám potom.

Nechci propustit všechny. Ale chci vědět, kdo ještě končí na Dolní cestě, a neměl by se tam ocitnout. Lidé, kteří upadli v nemilost zástupce Boha na Zemi.

Moje poselství je prosté.

V blázinci se chopili moci šílenci. V Pekle řádí anarchie.

Jestli se mi to nepodaří, jestli mě odhalí, skončím na cestě v přívěsu, ne v kabině. A jestli tohle čtete, máte šanci se tam dostat taky.

Ale do té doby snad ještě stihnu udělat kus práce. A čím přispějete vy?

přeložili Pavel a Jarmila Schebestovi